

חטיפת ילדים מאת עו"ד איתן ליפסקר

מהי חטיפה

הרחקת ילד מארץ מגוריו הרגילה באופן שמסכל את זכויות המשמורת (כולל זכויות קשר והסדרי ראייה) הקיימות בפועל בינו ובין הורה, מוגדרת כמעשה חטיפה, המפעיל פרוצדורה משפטית ייחודית ומהירה, לה מחוייבות המדינות החתומות על אמנת האג בענין זה, לצורך השבתו למקום ממנו נחטף.

להיכן פונים כדי להחזיר ילד שנחטף, למקום ממנו נחטף

על הפניה להעשות לבית המשפט במדינה אליה נחטף הילד. הפונה יכול להסתייע ברשויות המרכזיות שהוקמו לצורך זה בכל מדינה החתומה על האמנה. במסגרת זו ניתן לפנות גם לרשות המרכזית במדינה ממנה נחטף הילד וזו תסייע ביצירת הקשר עם הרשויות הרלוונטיות במדינה אליה נחטף הילד וכן, במקרים מתאימים, בהסדרת ייצוג ובניהול ההליך.

מהם ההליכים להחזרת ילד שנחטף

התביעה המוגשת לבית המשפט לענייני משפחה, נקראת תביעה להשבת קטין חטוף והיא נדונה בהליך מזורז מאוד, הכולל לוח זמנים קצר ביותר לשמיעת הראיות, כולל, לעיתים, קבלת חו"ד משפטית וכן חו"ד מומחה לענין מצבו של הילד ושאלות נוספות הנוגעות לענין. גם הליכי הערעור כפופים ללוח זמנים קצר ביותר.

באלו מקרים לא יוחזר ילד שנחטף, למקום ממנו נחטף

מטרת האמנה הנה להחזיר את הילד החטוף למקום מושבו הרגיל ולא לדון בנושאי משמורתו. כפועל יוצא מכך אין בתי המשפט דנים בטענות הנוגעות לשאלה אצל מי מההורים ראוי שיגדל הילד וכיוצ"ב. יחד עם זאת קובעת האמנה מספר מקרים חריגים בהם ניתן לשקול שלא להורות על החזרת הילד ובכלל זה סכנה משמעותית לשלומו, השתהות בהגשת התביעה, סימנים להשלמה או להסכמה עם מעשה החטיפה וכן מקרה בו לא הופעיל ההורה את זכויות המשמורת והקשר עם הילד. השיקולים והפרשנות שלא להורות על החזרת הילד הנם מצומצמים וברוב המקרים מורה בית המשפט על החזרת הילד.